

Anna-Karin Larsson är en viktig kugge i Glud&Marstrands imponerande produktion:

**250 000
burkar
om dagen**

Reine inleder

Hoppas att du och alla medlemmar har fått en bra början på det nya året. Varför inte göra 2018 till det året du går en medlemsutbildning? Avdelningen har fått många nya medlemmar och det är viktigt att alla får möjlighet till att utbilda sig. Därför lägger både vi och förbundet **extra fokus på medlemsutbildning** i år och hela kongressperioden.

Jag vill passa på att **hälsa Emmi Karlsson välkommen** till IF Metall Bohuslän-Dal. Hon är ny för oss men jobbade tidigare på Göteborgsavdelningen. Hon ersätter Carolin Österman som nu kommer arbeta som ombudsman, se sidan 9.

Under det här året kommer vi att ge ut **två tidningar**. Ingen har väl missat att det är **valår**. Vi kommer därför att fokusera på frågor som rör valet och nästa **nummer kommer ut i augusti, vecka 34**. Då kommer tidningen via posten, inte med DA.

I det här numret kan du läsa om hur **Bo Nordberg fick en oväntad gåva** och om **Elisabeth Jannessons fika med Marie Nilsson**. Läs mer på sid 6.

Vi har nog alla någon gång hållt en metallburk från **G & M i Lysekil** i vår hand, läs mer på sidan 4. När det gäller fisket så lyser isen med sin frånvaro, i alla fall runt Orust. Nu sätter jag mitt hopp till öringspremiären i stället.

reine.johansson@ifmetall.se

Fackliga studier

Datum	Utbildning	Utbildningsort	Anm. senast
9-11, 23-24 apr	Försäkringsutbildning	Uddevalla/Carlia	03 mars
18-20 apr	Pengar för livet	Uddevalla/Carlia	12 mars
25-27/4, 21-23/5	Lagar i arbetslivet	Uddevalla/Carlia	19 mars
2-4 maj	Medlem i facket	Kungshamn	26 mars
7-9 maj	Kollektivavtalet	Uddevalla/Carlia	26 mars
14-18/5, 27-29/6	Agera	Uddevalla/Carlia	09 apr
23-25 maj	Vald på jobbet	Uddevalla/Carlia	16 apr
28-30 maj	Kassör & Revisor	Uddevalla/Carlia	23 apr
30, 31 maj, 1 juni	Medlem... - ungdom	Dalslång-Ed	23 apr
4 jun	Försäkringar 1-dag	Uddevalla/Carlia	30 apr
29-31 aug	Medlem... - aktiv	Dalslång-Ed	02 juli
3-5 sep	Medlem...fackl-pol	Uddevalla/Trollh.	02 juli
17-21 sep	Bättre arbetsmiljö	Stenungsund	02 juli
17-19 sep	Vald på jobbet	Uddev./Stenungs.	20 aug

Detta är ett axplock för att se alla utbildningar titta i studiekatalogen.

IFMETALL
Bohuslän-Dal

Medlemstidningen ges ut av IF Metall Bohuslän-Dal, Kanslibacken 9, 451 34 Uddevalla
Tfn: 0522-65 66 50 **Internet:** www.ifmetall.se/avd30
E-post: postbox.avd30@ifmetall.se

Ansvarig utgivare: Reine Johansson

Redaktion: Elisabeth Jannesson, Bo Nordberg, Stina Enarsson, Kent Bursjö i samarbete med Sjästedt Information AB, Fagersta.

OMSLAG: Foto: Stina Enarsson

NÄSTA NUMMER: I augusti, vecka 34.

Facklig-politiska kommittén IF Metall Bohuslän-Dal

KONTAKTA OSS GÄRNA!

ORDFÖRANDE:
Urban Henriksson
IAC AB
urban.henriksson@iacgroup.com
070-959 15 15

SEKRETERARE:
Argjent Avollaj
Avdelningen
Argjent.avollaj@ifmetall.se
Mobilnr: 070-256 61 55
Arbete: 0522-65 66 51

LEDAMÖTER:
Cristian Mattsson
Preemraff
cristian.mattsson@preem.se
070-550 74 87

Patrik Andersson
Borealis AB
patrik.Andersson@borealisgroup.com
070-528 62 50

Theres Snäll
Borealis AB
theres.snall@borealisgroup.com
073-231 35 03

Sonny Persson
Adjungerad
persson.sonny@telia.com
070-666 60 20

Malin Edvardsson
Avdelningen
Adjungerad
malin.edvardsson@ifmetall.se
072-721 29 00

Hur går de politiska partiernas program ihop med IF Metalls handlingslinjer? Det skriver vi om i nästa medlemstidning som kommer i augusti, vecka 34.

Nya avdelningsombud

Varje månad utses medlemmar till fackliga uppdrag inom IF Metall Bohuslän-Dal. Här är nya avdelningsombud från maj till december 2017.

NAMN

Håkan Gustavsson
Emanuel Vallgren
David Svensson
David Söreklint
Mikael Blomgren
Laura Rydström
Peter Johansson
Darko Zivkovic

ARBETSPLATS

Formfräsning ED AB
Garnet Greenline AB
Bewa Intraf Fordonsteknik AB
Bewa Intraf AB
Rutgersson Marin
Verktygsteknik i Kungälv AB
Benders Byggsystem AB
Berlex i Kungälv AB

NAMN

Lars Blomgren

Rickard Torssell
Fredrik Forsberg
Magnus Bryntesson
Tobias Johannesson

Kurt Spjut

ARBETSPLATS

Scandinavian
Transmission
Bohus Betong AB
Bohus Betong AB
Bohus Betong AB
STECH, Skandinaviska
Tech AB
Swedal International AB

Theres Snäll – skyddsombud på Borealis och ersättare i avdelningsstyrelsen – Vad man än tycker är politik viktigt

– Jag vill öka förståelse och sambandet mellan arbetslivet, den fackliga verksamheten och politiken.

Arbetet inom den facklig-politiska kommittén ger henne utrymme, om inte tidigare så absolut i år då vi står inför ett valår. Avdelningen och kommittén kommer lägga stort fokus på det stundande valet på samtliga arbetsplatsbesök.

– Vi har bland annat utsett en valledare som tillsammans med oss kommer att arrangera olika evenemang och seminarier för medlemmar och förtroendevalda, berättar Theres.

– Mitt politiska intresse har funnits i många år, säger Theres Snäll, som under förra året började arbeta i avdelningens facklig-politiska kommitté.

På frågan om hur hon känner inför valet och det politiska läget svarar hon med viss oro och bekräftar en rädsla för den ”bruna röran” och menar att många av deras frågor har en negativ påverkan på samhället.

– Allra mest kan vi se det inom välfärdsfrågorna, där saknas konsekventa ställningstaganden.

– Vi ser till vårt eget många gånger utan att tänka efter, det gör vi alla. Men vi måste försöka se en helhet och lyfta blicken och se lite längre.

– Vi ska alla en dag ha en pension som går att leva på, vi vill alla känna trygghet på våra arbetsplatser, vi ska se våra barn och barnbarn gå genom flera år i skola och vi kan alla bli sjuka.

– I samtalet måste vi prata sakfrågor, där tror jag att vi hittar gemensamma intressen, avslutar Theres Snäll.

GÄSTLEDARSKRIBENT Paula Thunberg Bertolone

Politiken behöver vår fackliga röst

Facket ska inte blanda sig i politiken tycker en del. Men för mig handlar det mesta i vardagen om politik. Allra tydligast blir detta i min roll som facklig företrädare för medlemmarna inom industrin.

Under den borgerliga alliansen fanns en statsminister som stod i EU och sa att ”the industry is basically gone”. I dag har vi en industri som återigen går bra. Företag tar hem produktion till Sverige istället för att flytta utomlands. Vi har en regering vars budget för 2018 satsar på att stärka yrkes-

programmen, fackavgiften blir avdragsgill (arbetsgivaravgiften har varit det länge), stärka kompetensutvecklingen och extra pengar till industrin för klimatomställning.

Det är en politik som är till direkt nytta för industrijobben och industriarbetarna. Och det är en direkt effekt av att många fackliga företrädare jobbar för att förbättra både på arbetsplatsen och i samhället.

I dag har vi en statsminister som själv varit

industriarbetare och medlem i IF Metall. Flera riksdagsledamöter har en bakgrund i industrin.

Gissa vem som lyssnar mest till oss i facket – statsministern som sa att industrin nästan var borta eller statsministern som vet industrins och industriarbetarnas värde.

Visst ska vi i facket blanda oss i politiken. Facklig-politisk påverkan för våra medlemmars bästa i industrin är vår skyldighet och vårt uppdrag.

Vinden ylar och piskar havet till skum när vi närmar oss entrén till fabriksbyggnaden som bara ligger några meter från havet. Företaget Glud & Marstrand, i folkmun G & M, ligger längst ut på Grötö i Lysekils hamn med en vidunderlig utsikt över öar och skär.

Arbetsplatsen

Företaget startade sin verksamhet 1948 under namnet Plåtmanufaktur (PLM). 1994 byte företaget namn till Glud & Marstrand (G & M) då det blev uppköpt av danskarna. 2011 köptes G & M som har verksamhet i Danmark, Sverige, Korea och USA upp av mexikanska Envases Univer-sales.

OVAN: Sedan 1940-talet har de tillverkat metallförpackningar för både livsmedel och drycker i olika former och storlekar.

NEDAN: Med mer än 34 år i företaget kan Ronny Hammargren sin sak.

– Det räcker oftast med att jag går förbi en maskin och hör ett ljud som inte ska vara där, då vet jag vilket felet är och kan åtgärda det snabbt, berättar Ronny.

Foto detta uppslag: Stina Enarsson

RONNY HAMMARGREN, KLUBBORDFÖRANDE, GLUD & MARSTRAND I – Kompetensutveckling är en nyc

Vi träffar ordförande Ronny Hammargren (bilden) och Kalle Paulsson, kassör i klubben. Båda har jobbat här sen de var unga grabbar i början på 80-talet. Deras berättelser ger en bild av företaget i både upp- och nedgång.

– Som flest var vi 350 personer i huset, det var på 1970-80-talet, men så gick efterfrågan ner på metallförpackningar och plast blev en stor konkurrent. I dag är vi 58 personer som jobbar här, säger Kalle.

– Nu hoppas vi bara på att trenden vänder i och med allt prat om plastens negativa påverkan på miljön, säger Ronny hoppfullt.

Exporten dominerar

G & M producerar i snitt 250 000 burkar om dagen på två- och treskift, beroende på vilka maskiner som går samt efterfrågan.

De största kunderna är Royal Unibrew (Faxe), Kaiserdom, Orkla, Lantmännen (Doggy) och där exporten till andra länder dominerar. På den Svenska marknaden är närmaste kunden ABBA som använder burkarna från Lysekil till delar av sin produktion.

En tidigare stor kund var ryska Zhiguli som de tillverkade enliters ölburkar till. Deras färgglada konstnärsdesign och humoristiska motiv lyste upp fabriken när de for igenom produktionslinorna och hade en trevlig påverkan i vardagen på fabriken.

Tyvärr tappade vi den kunden när deras valuta sjönk, men hoppas snart få tillbaka dem igen när valutan förändras, tillägger Kalle.

Från plåtark till paketering

Ronny och Kalle tar med oss på en rundtur i

fabriken och visar hur produktionen går till. Först trycks plåtarna med rätt motiv för att därefter stansas och valsas innan de formas och svetsas ihop med koppartråd. Därefter behandlas svetsen med ”stripelack” som värms för att inte lacken ska falla av. Slutligen falsas botten på innan de paketeras på pallar för vidare leverans till kund.

Rätt kompetens

Ronny och Kalle berättar att på G&M finns många anställda med lång erfarenhet, flera har varit där i över trettio år, men även hur trenden att stanna har ändrats med tiden. Företagen i närområdet växer och industrijobben ökar vilket innebär att de konkurrerar om samma arbetskraft, något G & M fått erfara med svårigheter att rekrytera och behålla personer med rätt kompetens på företaget.

I dag producerar företaget cirka 250 000 burkar per dagen. På G & M i Lysekil jobbar 57 personer varav 45 är IF Metallare.

OVAN: Många har öppnat en burk med ett pyyyys och känt doften av kaffe. Sannolikt var burken tillverkad av G&M.

TILL VÄNSTER: Burkarna transporteras i långa rader genom de olika automatiserade processerna. En betydande del av tillverkningen är enlitters ölburkar för den europeiska marknaden.

LYSEKIL: kelfråga

– Nu för tiden stannar man kanske några år för att sedan ta sig vidare till något nytt.

– Det blir tuftt om vi tappar nyckelkompetenser, det är erfarenheten som är värd mycket här och då måste det göras långsiktiga satsningar.

– Just nu för vi diskussioner med företaget om hur vi ska locka både ungdomar och vuxna till vår arbetsplats. Vi delar bilden att vi aktivt behöver arbeta med framtida personalläge och kompetensutveckling, säger Ronny Hammargren.

Känns ”hemolt”

Under vår vandring runt de olika produktionsdelarna slås vi av den varma och uppslupna stämningen. Det märks att man trivs här, det känns ”hemolt”, som vi säger i Bohuslän.

Tex: Anastasia Johansson

I tryckeriet träffar vi Christer Uddman (stora bilden) och Tommy Persson (lilla bilden). Christer jobbar som lackerare och har varit här i sammanlagt 9 år. Tommy har jobbat som tryckare i över 40 år och menar att han trivts varenda dag han gått till jobbet.

Elisabeth Jannesson (t.v.) under fikastunden med IF Metalls förbundsordförande Marie Nilsson.

Sommarfika med Marie Nilsson

EN SOLIG SENSOMMARDAG i september i bådass vår hemstad Stenungsund, fick jag äntligen tillfälle att bjuda över Marie Nilsson på en fika hem till mig, när hon hade ett litet hål i kalendern.

Det gav mig samtidigt tillfälle att gratulera Marie till hennes nya uppdrag som

första kvinnliga förbundsordförande för Sveriges finaste fackförbund.

Det känns dessutom speciellt kul för oss i Redaktionskommittén eftersom Marie har varit med och skapat den här tidningen, vilket kanske inte är känt för alla.

Hur tycker du att ditt liv har förändrats sedan du antog utmaningen?

- Ja, för det första gör jag inga intervjuer utan min pressombudsman, detta är ett undantag, säger Marie med ett skratt.

Hur kom det sig att du blev intresserad av fackliga frågor?

- Det började för cirka 35 år sedan när jag fick jobb på krackern i Stenungsund. Jag var 18 år och hamnade på samma skiftlag som klubbordföranden. Han provocerade fram ett intresse, kan man säga.

- Jag fick gå många fackliga kurser och där träffade jag andra unga från andra företag. Då insåg jag att vår starka fackliga lokala klubb gjorde stor skillnad och att

Har du en fråga till Anneli?

E-postadressen är:
postbox.avd30@ifmetall.se.
Ange **Fråga Facket** som ämne.

FRÅGA FACKET

– När kan jag få hjälp av facket?

Hej Anneli!

Det har inkommit frågor om när man kan få hjälp av facket. Vad gäller?

För IF Metall gäller att du kan få hjälp, så kallat företräde, vid nästan alla arbetsplats-

relaterade frågor. Sådant som har med din anställning att göra kallas oftast arbetsrättsliga frågor och sådant som har med lön och ersättning att göra kallas v illkorsfrågor.

– När vi är ute med båten kan jag koppla av på riktigt, säger Marie Nilsson.

facket var viktigt. Det var en jätteviktig insikt.

Bestämde du dig då för att satsa på att bli ordförande för hela förbundet?

– Nej, det hade jag inte en tanke på då. Men det är klart att allt det jag gjort och all den erfarenhet jag fått fram tills nu har förberett mig för det här uppdraget.

Du jobbade kvar länge på skiftet på krackern har jag förstått?

– Ja, även när jag för cirka 5 år sedan fick uppdraget som chef för organisationsenheten på förbundet jobbade jag ett par pass i månaden på krackern.

– Den största utmaningen nu är kompetensutvecklingen. Vi måste ha utbildade medlemmar för att kunna möta digitaliseringen inom industrin.

– För mig kändes det bra att ha en identitet att gå tillbaka till om jag inte skulle få förnyat förtroende eller om jag själv skulle tröttna, nu blev det inte så...

– Precis när jag dragit igång en massa projekt på organisationsenheten fick jag frågan om jag ville ställa upp som vice ordförande. Då var det inte självklart att direkt säga ja. Efter lite betänketid blev det ett ja och det har jag aldrig ångrat.

Vad är det viktigaste som är på gång nu?

– Det är utan tvekan kompetensutvecklingen inom industrin som är viktigast. Vi måste ha utbildade medlemmar för att kunna möta digitaliseringen inom industrin. Det är den största utmaningen just nu.

Har du några tankar på att flytta till Stockholm permanent?

– Nej, jag tycker kombinationen att både bo på "landet" och i storstan är svårslagen och det funkade bra att veckopendla.

Går det att koppla bort jobbet när du har semester?

– Ja det tycker jag, speciellt när vi är ute med båten där kan jag koppla av på riktigt. Ibland kan frågor självklart mala i huvudet men denna sommar har varit bra även om jag var tvungen att avbryta semestern ett par gånger. Bland annat för att delta på Pridefestivalen, men det var bara roligt.

Hur känner du inför framtiden?

– Hittills känns uppdraget väldigt intressant och spännande men det tar säkert ett tag att komma in i allt. Samtidigt är det en fantastiskt rolig utmaning. Vi får väl träffas och fika om ett år igen, då vet jag mer!

– Det var inte självklart att direkt säga ja till frågan om jag ville ställa upp som vice ordförande. Men efter lite betänketid blev det ett ja och det har jag aldrig ångrat.

Vilka är de vanligaste arbetsrättsliga frågorna?

När det gäller enskilda medlemmar på en arbetsplats så är det oftast frågor om personlig uppsägning eller rehabilitering. Då räknar jag inte uppsägning på grund av arbetsbrist vilken sett över tid kanske är den vanligaste frågan.

Vad är det för uppsägningsärenden då?

Ibland handlar det om att arbetsgivaren vill säga upp en medlem på grund av ett så kallat personligt skäl. Det kan ha med en

påstådd misskötsamhet att göra. I just de fallen är det viktigt att vända sig till facket samma dag som man fått beskedet.

Vem bestämmer om företaget får säga upp mig då?

Är det arbetsbrist så avgör arbetsgivaren hur många som skall sägas upp. Här förhandlar vi för medlemmarna så att turordningsreglerna följs. Gällande misskötsamhet så är det i slutändan arbetsdomstolen som avgör om inte fack och företag kommer överens.

Kan jag få hjälp med en gång när jag blir medlem?

Du kan aldrig få hjälp innan du blir medlem. Bara från den dagen din inträdesblankett tagits emot. Det är naturligtvis viktigt att du ansöker om inträde så fort du blivit anställd.

Om jag vill veta mer?

Som alltid, prata med din fackliga representant på arbetsplatsen eller kontakta avdelningen.

” Betala alltid din kontingend punktligt, liksom du själv önskar få din lön punktligt.”

Bo Nordberg

”För en tid sedan fick jag ett sms hemma i tv-soffan. Det plingade till och jag såg att det var en av arbetskamraterna som skickat ett meddelande; - Jag har lagt en gåva till dig i ditt skåp!. Tack, kul!

svarade jag och blev samtidigt fruktansvärt nyfiken. Men eftersom jag var ledig några dagar fick jag tåla mig tills nästa arbetspass.

När jag kommer till jobbet och tittar i mitt skåp så ser jag gåvan ligga där. Fem stycken äldre knivar och en gammal fackföreningsbok! Så roligt! Vilken tur att det finns de som känner till mina lite udda intressen, tänkte jag tacksamt. Jag är samlare av knivar och fällknivar i synnerhet, och fackföreningshistoria är givetvis intressant för en sådan som mig ...

Krylbo 1907

Fackföreningsboken från Svenska Grof- och Fabrikärbetareförbundet, har tillhört O Larsson som var född 24 april 1887 och han

inträdde i förbundet 1 november 1907. Jag kan också se att han ingick sitt medlemskap i Krylbo. När jag bläddrar vidare i boken hittar jag, förutom förbundsstadgarna även Tilläggsstadgar för Sv. Järnvägsarbetarefackföreningen, antagna vid årsmöte i Krylbo 27-30 juni 1907, alltså 110 år sedan.

Historiens vingslag

Det är inte utan att jag känner historiens vingslag. Detta var när Sverige fortfarande var diktatur, det var innan första världskriget och innan hungerupproren 1917 och storstrejken 1909.

När jag läser ett av försättsbladen kan jag läsa vad denne rallare också kunde läsa som ny fackföreningsmedlem:

- Besök alltid så vidt det är möjligt är afdelingens sammanträden, så att du ständigt är med om att fatta beslut.
- Betala alltid din kontingend punktligt, liksom du själv önskar få din lön punktligt.
- Uppträd alltid humant såväl i afdel-

ningen som i det privata livet, ty då vinnes kamraters och motståndares aktning.

- Undvik skvaller, personliga strider och intrigmakeri. Sluta alltid ditt arbete å bestämd tid och använd friheten till eget och kamraters bästa.

- Förskaffa dig all den bildning, som står dig till buds genom tidningar, böcker, föredrag och föreläsningar. *Slut citat.*

Tidigare generationers segrar

Tänk vilka kloka och fortfarande giltiga ord...och nog måste dessa rallare och andra arbetare tagit till sig av detta när vi ser det fina samhälle vi i dag kan låta våra barn växa upp i.

Någon kanske tycker att det inte blivit så mycket bättre de sista åren, men då betyder det bara att vi måste försvara det bättre, det som tidigare generationer vunnit åt oss!

Tack Larsa Ström, Linden, Jörlanda för gåvan!

Text: Bo Nordberg

Vi arbetar på expeditionen i Uddevalla

Lars Svensson

Växel/reception.
Medlemsservice,
dagindelning 11-18,
företag I-O.
0522-65 66 44
lars.n.svensson@ifmetall.se

Birgitta Rensborg

Medlemsservice, dagindelning 19-31, företag A-H, försäkringshandläggare (avtals- och medlemsförs).
0522-65 66 54
birgitta.rensborg@ifmetall.se

Stina Enarsson

Medlemsservice, dagindelning 1-10, företag P-Ö, Webmaster, redaktionskommittén.
0522-65 66 49
stina.enarsson@ifmetall.se

IFMETALL
Bohuslän-Dal

Kanslibacken 9, 451 34 Uddevalla

Telefon 0522-65 66 50

E-post postbox.avd30@ifmetall.se

Internet www.ifmetall.se

Välj avdelning Bohuslän-Dal

Anneli Ivarsson

Ombudsman Norra Bohuslän och Norra Dalsland.
Studieansvarig, avtalsansvarig.
0522-65 66 55,
070-315 90 96
anneli.ivarsson@ifmetall.se

Argjent Avollaj

Ombudsman mellersta och södra Bohuslän.
Arbetsmarknadsansvarig och facklig-politiskt ansvarig.
0522-65 66 51
070-256 61 55
argjent.avollaj@ifmetall.se

Kent Bursjö

Ombudsman södra Bohuslän.
Personalansvarig och kassör.
Redaktionskommittén.
0522-65 66 53,
070-662 18 31
kent.bursjoo@ifmetall.se

Lennart Pettersson

Ombudsman Mellersta Bohuslän och Dalsland. Försäkrings- och arbetsmiljöansvarig.
0522-65 66 56,
070-223 39 62
lennart.a.pettersson@ifmetall.se

Carolin Österman

Ombudsman södra Bohuslän
Studiekommittén
0522-65 66 57
072-553 50 90
carolin.osterman@ifmetall.se

Pia Gustavsson

Ekonomiassistent
0522-65 66 48
A-kassefrågor dag 1-15
0522-40 43 99
pia.gustavsson@ifmetall.se

Emmi Karlsson

Studieorganisatör
0522-65 66 58
A-kassefrågor dag 16-31
0522-106 98
emmi.karlsson@ifmetall.se

Malin Edvardsson

Projektledare
0522-65 66 52,
072-721 29 00
malin.edvardsson@ifmetall.se

Besök vår hemsida

och ta del av avdelningens verksamhet. Här hittar du information om vad som händer på avdelningen samt vem du ska kontakta i de olika kommittéerna.

Vi håller till i gamla kanslihuset på våning 4.

När du besöker oss kan du antingen ta **hissen** på gaveln av huset, eller ta **trapporna** vid huvudingången. Vi har även **postfack** längst ner i trapphuset för dig som vill lämna något.

Här är rätta lösningen på korsordet i nummer 2/2017.

Lösningen finns också på vår
webb: www.ifmetall.se/avd30.
Vinnarna:

- 1:a Börje Andersson, Nösund
- 2:a Anna Karin Hansson,
Uddevalla
- 3:a Per Gustavsson, Uddevalla

ARBETARNAS KULTURHISTORISKA SÄLLSKAP

Det görs sig inte så lätt men jag
kan berätta lite om mina upple-
velser från de resor jag har varit
med på med AKS. Det var resan
till Spanien
i oktober
2011, med
anledning av
75-årsmin-
net av Inter-
nationella
Brigadernas
bildande för kampen mot fas-
cismen, som gav mersmak att
genomföra resor till de omvä-
lvande händelsernas platser,
och få en kampens historia
genom upplevelsen av dem där
den ägt rum.

Läsa mer www.arbetarkultur.se

Historiskt kunnande

Sedan resan till Spanien har det
genomförts resor till Det Röda
Berlin, Det Röda Finland, Det
Röda Wien och nu senast i år,
Det Röda Viborg och Sankt Pe-
tersburg. Jag har haft förmånen
att få delta på flera av dessa

resor. Det är inte bara platser-
na, utan framförallt att de varit
så bra organiserade och det
historiska kunnandet från del-

tagarna,
som gjort
resorna
så inne-
hållsrika.
Nästa år
kommer
resan att

gå till Finland, det är då 100 år
efter inbördeskriget. För den
som har ett historiskt intresse
är dessa resor en fullträff.

Resor med mera

Som medlem i AKS får man
information om vad som är på
gång, inte bara eventuella resor
utan också alla andra aktivi-
teter.

Är du intresserad kan du gå
in på vår hemsida och läsa mer
www.arbetarkultur.se

Text: Kjell Johnsson

*Välkommen
Emmi!*

-Tack så mycket!

Det känns oerhört kul
att få bli en i gänget hos
IF Metall Bohuslän-Dal. Jag
kommer arbeta som a-kasse-
handläggare, men också
ha rollen som avdelningens
studieorganisatör.

Jag har tidigare arbetat tio
år på IF Metalls arbetslös-
hetskassa i Göteborg men
studiedelen är helt ny för mig
och känns väldigt intressant
och spännande.

Nu ser jag fram mot mån-
ga härliga år här och jag hop-
pas vi ses i studievimlet.

AMERIKANSK ÄPPLEKAKA

Amerikansk matlagning och
speciellt bakning innehåller
ofta halvfabrikat och gen-
vägar.

Detta recept som jag fått
av min syssling Sue är inget
undantag.

Supergod kaka som både är
syrlig och söt.

DU BEHÖVER:

- 100 g smör.
- 1 paket sockerkaksmix,
- cirka 400 gram.
- 1 dl riven kokos.
- 1 dl socker + 1 tsk kanel.
- 3 dl gräddfil + 2 äggulor..
- 3-5 syrliga äpplen, skalade
och klyftade.

Kör smöret tillsammans med
kakmixpulvret i en matberedare
tills det är finfördelat. Häll i
kokos och kör en stund till.

Häll upp i en pajform och
tryck upp lite på kanterna.

GRÄDDA I TVÅ STEG

Grädda 10 minuter i 175 gra-
ders ugn.

Tag ut ur ugnen och tryck
ned äppleklyftorna i degen.

Blanda socker och kanel och
strö över. Blanda gräddfil och
äggulor och ringla över.

Grädda ytterligare ca 25
minuter tills kanterna är ljus-
bruna.

GRÄDDE PÅ MOSET...

Vispad grädde eller glass är
gott till...

Mums!

**BETTANS
MATHÖRNA**

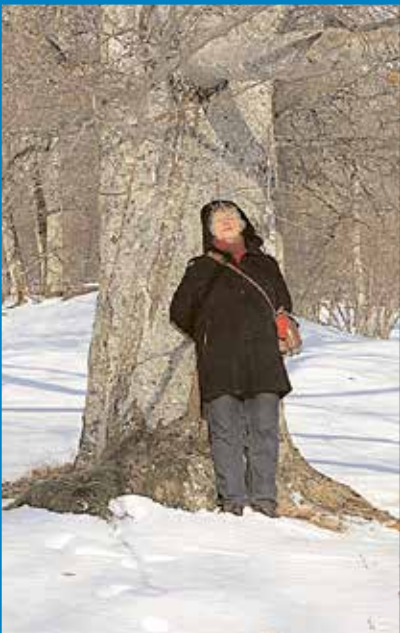

KAN VISS HJURT-BULLE BEHOVA	KAN HJALPA VID NÖD	BRUKAR TROTSIG GOSSE ÄR HETSIG TILL ATTACK	SVERIGE POSTALT	ÄR SIPPA ÖVER HÖVAN	GÖR VIGST HANE I OTTAN	VÄXTDELEN SOM KAN BLI MATRÄTT ÄR TOYOTA	NB VALS HEMSK VARELSE	MYSIGA KOMMER IGEN VARJE ÅR	OSMÄLT- BAR PLAST	GRÖVRE ÄN LINA, TUNNARE ÄN TROSS	FÄTAL
		BERÖMD CHRISTIE									
HÖRS I KONSERT- SAL				TRE- STÄVIG VERSFOT GÅTT							
EDWARD MED POMP AND CIRCUM- STANCE			FYLLS OFTA AV RESTER HÄR				ORT MED BJÖRK OCH STUGA	ÄMNE SOM KAN FÄVISA ANNAT DRYCK		DE ÄR CYPRESS- VÄXTER	POJKE TON OCH 1001
		SAL KAN JÄGENS ÖGA SIG		FÄRG- ÄMNE I MORÖT PLAGG						BLIR FIN- KORNIKT MED VATTEN	GIBBON- APA
FLICKA VILL SPELARE VINNA		GLASBIT BLEV TILL I UGNEN		TING - OCH PRÖVAS I TING		KLARADE GREKISK MUNKRE- PUBLIK					GRUS- BANK VIKINGA- LÄRAN
VÄV MED VÄTTRAD YTA			DEN PRÄGLAR PERSONS EGENART							LURAD BRÖDER I BIBELN FUTSA VAGGAR	
TYP AV RE- KLAM		ÄGNAR SIG PILOT ÅT			UTLOPP OCH UTSLÄPP		KUNDE SKÄLM				GÅR LÄTT I VATTEN

A 1636 © info@propres.se

		GÖR BE- STÄENDE OCH EN DEL SÄR		DRAR BLICKAR FULLA FÄGELN		RÄTT PÅ SÄD
		BRUKAR HA EN VISS RYTM				
		BRUKAR EN DEL MÄT FÖRE MÅLET				

ÖPPNAR TROENDE DEN BESKRIVER DETALJER I TEKKRÄNEN	FÖREGÅR ALTERN- ATIV MINDRE MANGD	FISK SÄTTA FÄRG	SÅDAN SER VAKT LÄTT	TRÄD GÖR DET IBLAND FRÅN ÖTTÄTT	ÖNSKAR TROTT ÖKAR FARTEN
FÖRSYNT OCH DISKRET					
			TAPPA VATTEN SKILJA UT KASEIN		IHÅLL- ANDE STADIG- VARENDE
RÖRLIGA TING SMÅ- JÖBB		KAN DET LILLA		KAN MÄN BIL	BESLAG RÖR KUST OCH STRAND
			HÄR EJ KRÄMPOR		
OLJE- VÄXT	HANDLA	LITEN BOK- TRYCKAR- STIL	HEDRA DÖDANDE STÖD PÅ FÄLT		RYSK STAD OCH BALETT TILLTRO
OTREV- LIGT VÄDER- FENOMEN			HÄR DE I FYLLAN UTAN FÄRG		KORT AVSLAG ERHÖLL
				STEKEL ÄR FÖR- STÄRK- ANDE	HÄR HÄMTADE SALOMO GULD POJKE
RÖR FÖSTER			BAR FÖRE TEJELSE GÖR DE I JOLLE		
				BÖJER EJ STURSK	
LEDER ... KING COLE SÄNGARE		HÄR DE OCH HÄR DE EJ I KYRKAN		ÖVER- SÄTTARE GÖR DET IBLAND	

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

PRISER: 1:a pris, 4 biobiljetter. 2:a pris, 2 biobiljetter och 3:e pris, 1 trisslott.

Skicka in ditt svar senast den **1 augusti 2018** till IF Metall Bohuslän-Dal, Kanslibacken 9, 451 34 UDDEVALLA. Varken **avdelningsstyrelsen** eller **anställda** får delta i korsordstävlingen.

Strömstad

Visste du att nästan 4 700 av Strömstads kommuninvånare bor och arbetar i kommunen medan 1 300 av kommuninvånarna pendlar ut ur kommunen. Av dessa pendlar 600 till andra svenska kommuner, resterande 700 personer pendlar över gränsen in i Norge. 12 procent av kommunens arbetskraft arbetar i Norge, 10 procent i andra svenska kommuner. Drygt 1 400 personer från andra kommuner pendlar in till Strömstads kommun för att arbeta, cirka 300 personer från Norge och drygt 1 100 personer från Sverige.

Källa: www.Stromstad.se

Tanum

Här har företaget Jonatan Widelius som reparerar fartyg och båtar tecknat kollektivavtal. I och med detta så erhåller IF Metalls medlemmar bland annat 82 minuter arbetstidsförkortning per vecka. Detta motsvarar åtta lediga dagar på ett år.

Bohusläns största turistmål.

Sotenäs

Visste du att i Sotenäs är skolresultaten höga och bredden snabbast i Sverige. Här finns också Smögenbryggan med 800 000 besökare varje år.

Källa: www.sotenas.se

Lysekil

På Preemraff anlitas ofta utländska entreprenörer för olika arbeten. IF Metalls klubb på företaget godkänner endast sådana företag som tecknat utstationeringsavtal (utlandsavtal). Under

sommaren och hösten 2017 har sju sådana kollektivavtal tecknats. Avtalet garanterar de utländska arbetarna rättvisa villkor och hindrar att utländska företag konkurrerar bort Svenska företag med låga priser.

Dals Ed

Visste du att varje år startar ca 40 nya företag, mestadels inom skogsnäring. Traditionellt har tillverkande industri varit stor, men under senare tid har även nya branscher tillkommit tack vare dagens teknikmöjligheter och därmed geografisk obundenhet.

Källa: www.dalsed.se

Färgelanda

IAC fortsätter att växa. Under året har antalet kollektivanställda ökat med nästan 100 personer. Utöver dessa hyrs bemanningsanställda in. Från IF Metalls klubb på företaget har medlemmar med och utan uppdrag deltagit på 31 fackliga utbildningar för att stärka sitt arbete med bland annat förhandlingar och rekrytering.

Munkedal

Avdelningsstyrelsen beslutade 2015 att bilda en ungdomskommitté som har främsta uppgift att aktivt och

Fredrik Strid är ordförande i IF Metall Bohuslän-Dals ungdomskommitté.
Du når Fredrik på afkarlsson@gmail.com

engagera medlemmar under 30 år samt informera gymnasieelever på yrkesprogrammen. I november besöktes Processtekniska gymnasiet i Munkedal. Där lämnades facklig information och 12 elever rekryterades som studerandemedlemmar.

IF Metall Bohuslän-Dals årliga Industridag i november 2017, lockade deltagare från både näringsliv, myndigheter och den fackliga rörelsen.

Uddevalle

I november höll avdelningen sin årliga Industridag där fokus lades på arbetsmarknad och utbildning. Deltog gjorde bland annat IF Metalls förbundsordförande Marie Nilsson samt företrädare för arbetsförmedlingen, högskolan och arbetsgivarorganisationer.

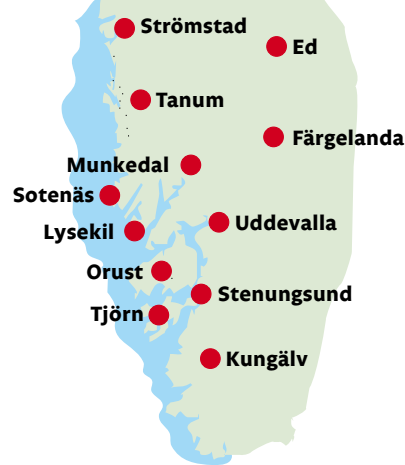
Stenungsund

Här har IF Metall tecknat kollektivavtal med Stora Höga Billackering vilket gör att om du väljer att anlita dem så vet du att de anställda har schysa villkor.

Tjörn

Här välkomnar vi avdelningens nyaste klubb. Förberedelser för bildandet har pågått ett drygt år och under hösten 2017 genomfördes medlemsmöte där styrelse och revisor valdes.

Nu är IF Metalls drygt 80 medlemmar företrädare av sina egna arbetskamrater i förhandlingar med företaget om olika villkor.

IF METALL BOHUSLÄN-DAL

har medlemmar på arbetsplatser i dessa 12 kommuner. Totalt rör det sig om cirka 5 500 aktiva (yrkesverksamma och arbetslösa) och ungefär 1 500 pensionärer.

På den här sidan gör vi ett svep runt kommunerna för att ge en bild av vad som händer inom IF Metalls olika områden.

Orust

IF Metall tecknade i somras kollektivavtal med företaget MT Mekaniska. Utöver att medlemmarna på arbetsplatsen nu är garanterade avtalspension så öppnas möjligheten för företaget att tillsammans med skola och IF Metall ge skolungdomar möjligheten till så kallad gymnasielärlingsanställning.

Kungälv

Här har Beck Maskin som ligger i Rollsbo industriområde tecknat kollektivavtal med IF Metall. I och med avtalet så betalar företaget in premier motsvarande 1,6 % av lönesumman som medlemmarna kan använda efter 60 års ålder om man väljer att arbeta deltid.

Tryckt hos PR-Offset, Mölndal, på papper från Munkedal.